

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tal-21 ta' Mejju, 2004

Citazzjoni Numru. 1532/1998/1

Jagrove Services Limited

Vs

Jason Attard

Il-Qorti.

Preliminari

Rat **l-att tac-citazzjoni** li permezz taghha gie premess illi l-konvenut huwa debitur tas-socjeta' attrici fl-ammont ta' elf erba mija u hamsin Liri Maltin (Lm1,450.00) rapprezentanti l-prezz ta' apparat ta' *computer hardware* u *software* ("l-apparat") mibjugh mis-socjeta' attrici lill-konvenut, liema apparat gie debitament konsenjat lill-konvenut fuq ordni u nkarigu specifiku tieghu, liema prezz

Kopja Informali ta' Sentenza

dovut jirrizulta mill-*istatement* tas-socjeta' attrici hawn anness u markat dokument ittra "A" u kif sorrett mill-*invoice* numru 3541 mahruga mis-socjeta' attrici hawn anness u markat dokument ittra "B";

Premess li ghalkemm mitlub diversi drabi sabiex ihallas, il-konvenut baqgha inadempjenti;

U premess li l-kreditu tas-socjeta' attrici fis-somma ta' Lm1,450.00 huwa cert, likwidu u esigibbli u sa fejn taf is-socjeta' attrici, l-konvenut ma ghandu ebda difiza valida opponibbli f'din il-kawza kontra t-talba tieghu ghall-hlas ta' dik is-somma, u dan kif jidher mill-affidavit ta' Paul Berman, ir-rapprezentant tas-socjeta' attrici hawn anness u markat dokument ittra "X".

Tghid ghalhekk is-socjeta' attrici, ghaliex ghar-ragunijiet premessi din il-Qorti m'ghandhiex:

1. Taghti sentenza u tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici bla ma tghaddi ghas-smiegh tal-kawza kif provdut fl-artikoli 167-170 tal-Kodici ta' l-Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-ligijiet ta' Malta) u

2. Tikkundanna minnufih lill-konvenut ihallas lill-istess socjeta' attrici s-somma ta' Lm1,450.00 hawn fuq imsemmija u dovuta kif intqal aktar il-fuq.

Bl-imghax, mid-data ta' l-*invoice* sal-gurnata tal-pagament effettiv, bl-ispejjez, inkluz dawk ta' l-ttra ufficjali tat-18 ta' Dicembru, 1997 kif ukoll tal-mandat ta' qbid u mandat ta' sekwestru li gew prezentati nhar it-18 ta' Gunju, 1998, kollox kontra l-konvenut li minn issa huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' Paul Berman ghan-nom ta' Jagrove Services Limited a fol. 3 tal-process;

Rat **in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut** a fol. 26 tal-process fejn eccepixxa:

Kopja Informali ta' Sentenza

Preliminarjament l-eccipjent ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju stante li huwa ma hux il-legittimu kontradittur ghat-talba tas-socjeta' attrici stante li l-kawza messha giet intavolata kontra Advanced Systems International *Ltd* u mhux kontra tieghu personalment;

Fit-tieni lok u minghajr pregudizzju ghal premess, il-preskrizzjoni ta' l-azzjoni odjerna ai termini tal-artikolu 2148 (b) kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Fit-tielet lok, minghajr pregudizzju ghal premess u fil-meritu jezistu l-elementi kollha rikosti fil-ligi ghal tpacija kif sejjer jirrizulta ahjar fil-kontro-talba li qed tigi ntavolata kontestwalment ma dawn l-eccezzjonijiet;

Illi fir-raba lok u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, t-talba tas-socjeta' attrici hija ghal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi respinta stante li ma hu dovut ebda ammont mill-eccipjent in konnessjoni mal-kawzali tal-odjerna citazzjoni.

Bl-ispejjez kontra s-socjeta' attrici li minn issa qed tigi ngunta ghas-subizzjoni.

Rat il-**kontro-talba tal-konvenut** in rikonvenzjoni fil-konfront tas-socjeta' attrici rikonvenzjonata li permess taghha gie premess illi l-konvenut kien importa, biegh u ssuplixxa lis-socjeta' attrici diversi apparat ta' *computer hardware* u *software* u dana fuq inkarigu tal-istess socjeta' attrici;

Premess illi l-istess apparat gie debitament konsenjat lis-socjeta' attrici f'diversi okkazzjonijiet;

Premess illi s-socjeta' attrici gia kienet hallset diversi ammonti bhala akkont ghal xi konsenji w ntrabtet li thallas il-bilanc minnha dovut lill-konvenut liema obbligu anke jinsab in parti kopert bil-hrug ta' diversi kambjali kif ser jirrizulta ahjar waqt it-trattazzjoni ta' dan il-kaz;

Premess illi s-socjeta' attrici ghad baqghala thallas lill-konvenut diversi eluf ta' liri rapprezentanti l-bilanc minnha

Kopja Informali ta' Sentenza

dovut lilu ghad-diversi konsenji ta' apparat ricevut minnha fuq inkarigu taghha;

Premess illi ghalhekk is-socjeta' attrici ghadha debitrici a favur tal-konvenut kif fuq spjegat u kif ser jirrizulta ahjar waqt l-andament ta' dan il-kaz;

Premess illi s-socjeta' attrici baqghet ma halsitx il-bilanc kollu ghad-diversi konsenji maghmula lilha;

Jghid ghalhekk il-konvenut in rikonvenzjoni ghaliex dina l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex ghar ragunijiet premessi:

1. Tiddikjara lis-socjeta' attrici bhala debitrici favur il-konvenut ghar-rigward diversi konsenji ta' apparat li kien gie debitament mibjugh u konsenjat lilha;
2. Tillikwida l-bilanc li ghadu dovut mis-socjeta' attrici a favur tal-konvenut;
3. Tikkundanna lis-socjeta' attrici thallas lill-konvenut l-ammont minnha likwidat.

Bl-ispejjez u bl-interessi legali kontra s-socjeta' attrici li minn issa qed tigi ngunta personalment ghas-subizzjoni.

PROVI

Paul Berman testified that defendant had asked for a lap top for his own personal use. If it was for the company defendant would have needed his consent as well because all cheques required his signature as regards Advanced System Int. Ltd. Mr. Attard told him that he got a bank loan so he passed the invoice to Mr. Attard's personal name so that the bank would issue the bank draft. However the bank draft never arrived. (Dok. at page 6 and 7). Mr. Attard never mentioned that he was using the lap top for the company Advanced Systems Int. Ltd. The company had two PC systems and did not need any lap tops.

Collette Berman testified that the laptop was sold to Attard on 2/4/97. The invoice, delivery notes as well as documents for a personal bank loan were all in his personal name. All other invoices were in the name of either ASI or ASI Ltd. Had the laptop been required for the company it would have been invoiced to the company both for asset and insurance purposes and for VAT to be reclaimed. Should the laptop have been required for the joint business or the company it would have required the approval of the second director for a capital asset purchase. The company traded in PC systems and components and did not require a Macintosh Laptop for its operations. If the laptop was for the company, defendant has no right to keep it for himself. Mr. Attard took it home and did not use it in his office.

Il-konvenut xehed li t-talba ta' l-atturi tirrigwarda negozju li sar bejn iz-zewg kumpaniji. L-uzu tan-notebook kien biex ikun hemm aktar komunikazzjoni bejn iz-zewg kumpaniji. Hu kien qal lill Berman li ried in-notebook ghall-kumpanija u mhux ghalih personali. Fizikament hu kien qed juza n-notebook. Ma jafx jekk hargux invoice fuq dan in-notebook. Qal li l-invoices ma kellhomx ikunu fuq ismu personali. Ma jiftakarx meta nxtara dan in-notebook. Ma jidhirlux li n-notebook ordnah qabel ma giet iffurmata l-kumpanija. Qatt ma nforma bil-miktub lill Berman li ried il-laptop ghall-kumpanija. Il-mara ta' Berman kienet taf li kien ordna n-notebook.

Imbaghad qal li he set up a company *Advanced Systems Int.Ltd with Paul Berman in March 1997* "Dok. JA 2". When the computer items relative to this lawsuit were purchased from plaintiff company these were purchased by and for the exclusive use of the new company which had just been formed and not for his personal use. The said laptop was kept and used at the registered office of the company ASI Ltd at Balzan.

Regarding his counterclaim a substantial part thereof is covered by bills of exchange and these have been endorsed in favour of APS Bank Ltd and there is a court

case instituted by the said bank against plaintiff company on the basis of the said bills. Besides the amount owed to him as a result of the said bill of exchange, plaintiff company is also in debt with him personally for other items purchased and which are duly covered by invoices which have been sent to them.

KONSIDERAZZJONIJIET

Preskrizzjoni

Il-konvenut eccepixxa l-preskrizzjoni ta' l-azzjoni odjerna ta' tmintax il-xahar ai termini tal-artikolu 2148 (b) Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi jirrizulta li l-*invoice* a fol. 8 hija datata 2 ta' April. 1997 mentri l-kawza giet prezentata fis-17 ta' Lulju, 1998 entro it-tmintax il-xahar. Huwa veru li c-citazzjoni giet notifikata fit-30 ta' April, 1999 izda skond il-gurisprudenza tal-Qrati taghna skond l-artikolu 2131 tal-Kap 16 issehh l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni mal-prezentata tat-talba gudizzjarja indipendentement minn-notifika ta' l-istess. (Ara J.Bonello vs V.Bonello PA 22/4/83; Cassar vs Zahra PA 27/6/83; Dr.Woods vs Jones Kumm 28/3/88; Sghendo vs Muscat PA 3/10/1991; PA Zammit vs Fenech 24/1/97).

Legittimu kontraddittur

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Kummerc fil-kawza fl-ismijiet "Carmelo sive Charles Azzopardi et noe - vs - George Cauchi" il-Qorti qalet "Li hija haga mil-lewn id-dinja li normalment bniedem jikkontratta ghalih innifsu, sakemm ma jindikax li qieghed jikkontratta f'isem haddiehor jew jekk dan ma jindikahx espressament. Il-kontraent l-iehor ikun ragonevolment jaf li jkun qieghed jikkontratta f'isem haddiehor. Il-piz tal-prova li min jikkontratta ghamel hekk f'isem haddiehor tinkombi fuq min jaghmel din l-allegazzjoni. Il-provi f'dan ir-rigward ghandhom jintiznu fid-dawl tar-regola li fin-nuqqas ta' provi, jew anke fid-dubju, il-mandat ma jistax jigi prezunt, anzi ghandu jigi eskluż (Trolong mandato no. 50 citata bil-kollezzjoni Vol. XLII, P.II, p.203). Inoltre, il-ligi tezigi illi kull

kuntratt u kull obligazzjoni ghandha ssir u tigi ezegwita *in buona fede*. (Art. 993 Kap 16).

Biex persuna li qeda tikkontratta ma torbotx lilha nnifsiha, jkun mehtieg li jigi pruvat li waqt il-kontrattazzjoni dik il-persuna ndikat car u tond li qieghda tikkontratta ghal haddiehor jew ghaliha personalment. Jekk ma ndikatx dan espressament, almenu jkun jirrizulta sodisfacement li l-kontraent l-iehor ikun rajonevoment jaf illi dik il-persuna qieghda tikkontratta b'dak il-mod. (Ara sentenza Kumm JDC Zammit vs Rev.N.Okereke 13/7/91 u sentenza tal-Qorti tal-Appell E.Borg et noe vs R.Schembri tat-28 ta' Mejju, 1973).

Fil-kaz in ezami, l-*laptop* gie mibjugh lill-konvenut fit-2 ta' April, 1997 meta l-kumpanija kienet diga giet formata. Inhareg *invoice* datat 2 ta' April, 1997 fuq isem personali ta' Jason Attard bl-indirizz Id-Dura, Triq il-Kuccard, San Gwann. Imbaghad inhareg *statement* fis-7 ta' Lulju, 1998 fuq l-istess isem u l-istess indirizz. Mill-provi prodotti ma jirrizultax li f'xi hin il-konvenut ghamel xi oggezzjoni ghal dana l-kont jew qal li ma kienx dovut minnu imma mill-kumpanija, hlief f'dina l-kawza, fejn qed ighid li l-*laptop* inxtara ghall-kumpanija.

Mill-provi prodotti u provi cirkostanzjali jidher li l-versjoni ta' l-atturi hija aktar verosimili u attendibbli. Fil-fatt l-*invoice*, id-*delivery notes* u d-dokumenti relattivi saru fuq isem il-konvenut li kien ser jiehu *loan* minghand il-bank. Inoltre kieku verament il-*laptop* kien ghal kumpanija, dan kien jigi *invoiced* fuq il-kumpanija u registrat bhala tali kemm ai fini ta' l-*accounts*, bhala asset, kif ukoll ghal skopijiet ta' *insurance* u *refund* tal-Vat. Kieku l-*laptop* kien ghall-kumpanija dina kien ikollha bzonn tal- approvazzjoni u firma tad-direttur l-iehor tal-kumpanija. Is-socjeta' attrici kienet tinnegozja f'PCs u ma kelliex bzonn ta' *computers* billi diga kellha tnejn u ma kelliex bzonn iggib wiehed ta' ditta ohra, bhala Machintosh. Lanqas ma kien jaghmel sens li l-*laptop* jibqa fil-pussess tal-konvenut u mhux ghand il-kumpanija.

Kopja Informali ta' Sentenza

Finalment jigi rilevat li minn dokumenti ezibiti jirrizulta li kienu saru *invoices* ohra fuq Advance Systems International u Advance Systems International Limited, izda fil-kaz tal-*laptop* ma sarx hekk ghax ma kienx ghall-kumpanija imma personalment ghall-konvenut.

Il-konvenut qatt ma qal li huwa hallas dana l-*laptop* ghalhekk it-talba attrici ghanda tigi milqugha.

Kontrotalba

Il-konvenut ipprezenta kontrotalba fejn talab il-hlas ta' bilanc ta' apparat li hu kien ikkonsenja lis-socjeta' attrici.

Illi dwar dina l-kontrotalba s-socjeta' attrici ma pprezentax eccezzjonijiet.

Skond il-konvenut, somma sostanzjali mitluba fil-kontrotalba hija koperta minn kambjali u dawn gew girati favour l-APS Bank Ltd u hemm kawza pendenti l-Qorti mill-bank kontra l-atturi a bazi ta' dawn il-kambjali. Hemm ukoll ammonti dovuti mill-atturi li huma koperti b'*invocies* li ntbaghtu lill-atturi mill-konvenut.

Kwantu ghall dawn ta' l-ahhar, ma jirrizultax mill-provi ghal liema *invoices* il-konvenut qed jirreferi billi dawn ma gewx ezebiti. Kwantu ghall-kambjali (kopji) li hu ezebixxa pero' jirrizulta li dawn gew *endorsed* lill-Bank ghalhekk issa hu ma jistax jibbaza l-kontrotalba tieghu a bazi ta' kambjali li gew girati u m'ghandhomx b'idejh.

Ghalhekk il-kontrotalba ma tistax tigi milqugha.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi
billi tilqa' t-talba attrici
tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-istess socjeta' attrici s-somma ta' elf, erba' mija u hamsin lira Maltin (Lm1,450.00) hawn fuq imsemmija u dovuta kif intqal aktar il-fuq;

Kopja Informali ta' Sentenza

spejjez għall-konvenut
tichad il-kontrotalba
spejjez għall-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----